

перевезень, яка задовольняє вимоги споживачів, є інтегральні технології. Вони дозволяють організаторам перевезень використати переваги кожного виду транспорту і запропонувати споживачам обслуговування високого рівня якості і прийнятні ціни.

Інтеграція виробництва і транспорту призводить до високої взаємної залежності виробничо-транспортного процесу. З одного боку, вона сприяє гармонізації виробничих зв'язків і розвитку економіки (за оцінками європейських транспортних аналітиків реалізація ідеї інтеграції забезпечує зниження собівартості доставки на 20-30% у порівнянні з нинішнім рівнем). З іншого боку, інтеграція висуває особливі вимоги до транспортних процесів створення єдиних для країн ЄС стандартів і правил регулювання ринку транспортних послуг, уніфікації вимог до документів, транспортних засобів і правил їх експлуатації [5, с. 326].

Таким чином, можна зробити **висновок**, що поступова цілеспрямована інтеграція транспортного комплексу України до загальноєвропейської та світової транспортної системи шляхом розвитку МТК може забезпечити не лише додаткові надходження до бюджету, а й стимулювати інвестиційну активність, залучення іноземного капіталу, вдосконалення технологій транспортування, транспортної інфраструктури

країни в цілому та економічний розвиток регіонів. Нинішні умови транспортування вимагають об'єднання промислових, торгових, транспортно-експедиторських компаній, обслуговуючих інфраструктуру ринку, в інтегровані логістичні системи (ланцюги). Адже, саме вони здатні швидше, своєчасно і з мінімальними витратами здійснювати поставку продукції споживачам.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Співаковський С. Позиції України на міжнародному ринку транспортно-експедиторських послуг / С. Співаковський // Економіка України. – 2009. – № 1. – С. 75-78.
2. Шафиркин Б.И. Единая транспортная сеть и взаимодействие различных видов транспорта / Б.И. Шафиркин. – М.: Высшая школа, 2007. – 224 с.
3. Ринок послуг комплексних транспортних систем та прикладні проблеми логістики. Зб. доповідей 4-ї Міжнародної науково-практичної конференції. – Київ, 2008.
4. Транспорт і зв'язок України: Стат. збірник / Державний комітет статистики України. – К., 2002. – 195 с.
5. Транспортная логистика / Под общ. ред. Л.Б. Миротина. – М.: Изд-во “Экзамен”, 2002. – 512 с.

Аннотація. В статье рассмотрены современные тенденции интеграционных процессов в развитии транспортных систем Украины с целью научного обоснования целесообразности формирования логистических систем в условиях европейской интеграции.

Ключевые слова: логистика, логистическая система, евроинтеграция, еврологистика.

Summary. The paper considers modern trends in the integration processes in the development of transport systems of Ukraine in order to validate whether the formation of logistic systems in the context of European integration.

Keywords: logistics, logistic system, European integration, eurologistics.

Рецензент к.е.н., доцент УкрДАЗТ Єлагін Ю.В.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.

УДК 504.03:622.27.003.13

ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ «ЯКІСНОЇ ЕКОНОМІКИ» РЕГІОНУ

Хомутенко О.В., аспірант (ХНАМГ)

У статті розглянута система суб'єктів експертного забезпечення правосуддя як інформаційна система, визначена модель її включення до інформаційного поля регіонального рівня. Визначена модель якісної економіки.

Ключові слова: *судова економічна експертиза, інформаційна система, якісна економіка.*

Роль єдиного і незамінного компоненту буття, що одночасно відбиває властивості реального світу і забезпечує суттєві зміни в суспільстві, природі, економіці виконує саме інформація. Інформація й інформаційні системи в економіці формують інституціональні умови господарювання, результативність виробництва і процес обміну чим і обумовлена **актуальність** теми статті.

Вивчення **ступеню розробленості проблеми** показало, що питанням дослідження інформації і розробки інформаційних систем та технологій присвячені численні праці закордонних і вітчизняних вчених Д. Белл, Н.Вінер, Ф. Вебер, А. Тоффлер, А. Урсул, К. Шенон, Л. Мельник, В. Трофимов, В.Глушков, Р. Нижегородцев, М. Кастельс, Б. Гейтс [1, 2]. В останні роки вказаній проблемі присвячували свої труди Камша В. П., Лидовский В. В., Цимбалюк В. С., Партико З. В. [3, 4, 5, 6] Велике значення відіграє інформація у вирішенні завдань на межі взаємодії економічних процесів і правових норм господарювання. Ця інформація створюється в ревізійній діяльності, в системах контролю, в моніторингових моделях, при аудиті, виконанні судових економічних експертиз та експертних досліджень. Зараз експертна, особливо судово-економічна інформація посилює свою роль в процесі розвитку економіки і нових економічних відносин. Не дивлячись на те, що інформаційна проблематика широко і досконало вивчається, є підстави вважати **малодослідженими** такий напрямок як місце інформації, що створюється в конфліктних ситуаціях у формуванні економічних відносин регіону, визначення якого і є **метою** статті.

Виклад основного матеріалу. Суттєвий та функціональний вимір інформації доцільно здійснювати в системному поєднанні з інформаційним механізмом, що формується в регіоні із самими технологіями (процедурами) обробки та використання інформації.

Щодо поняття інформаційний механізм, то є досить змістовне його визначення у роботі Поваренова В. В. «Информационный механизм это совокупность логических приемов и технических средств преобразования исходных данных в систему перманентной информации, обеспечивающей коммуникацию участников локальных инвестиционных процессов, принятие решений и регулирование региональных инвестиций».

До цього доцільно додати, що такий механізм може виконувати й обслуговувати будь-які види діяльності (аналітику ситуацій, економічне проектування господарських об'єктів, оцінку прийнятих рішень). У нашому випадку його задачею є аналіз і підтримка прийняття рішень на підприємствах регіону.

Традиційні дев'ять функцій інформаційного механізму (вони ж – операції) –

збір, первинна обробка, перевірка достовірності, збереження, пошук, змістовна обробка, видача інформації, передача даних, оцінка інформації – відображають структуру операційно-технологічного процесу і відрізняються визначеною специфікою. Одні з них зв'язані з організаційною складовою цього механізму, інші (перевірка достовірності, змістовна обробка, оцінка інформації) – побудовані на семантичних і якісних характеристиках самої інформації. Реалізує управлінські задачі з використанням інформаційного механізму інформаційний менеджмент. Такий менеджмент насамперед ставить задачу аналізу й оцінювання ситуації, формуючи на цих даних або умови для прийняття рішень, або прогноз і проектування перспектив. І в тому, і в іншому випадку виникають відповідні вимоги до масштабу, якості і функціональному призначенні інформаційної системи.

Узагальнюючи різні підходи до інформаційного механізму вкажемо відносно короткий і смілий перелік вимог до нього:

- безперервний облік і аналітичний супровід економічних процесів;
- переведення технологій на автоматизовані режими;
- підтримка прийняття управлінських рішень;
- формування сценаріїв та моделей розвитку (структур, процесів, ситуацій);
- оптимізація траєкторії руху у процесі здійснення господарчих, управлінських чи експертно-аналітичних операцій.

Відносно новою є судово-експертна інформаційна система. Рамки її використання постійно розширюються. Особливу роль у сучасних умовах починає виконувати інформація, що народжується і функціонує в практиці судового вирішення конфліктних ситуацій економічного характеру. У цій сфері обсяги робіт збільшуються високими темпами, що пов'язано з розвитком приватного бізнесу та реформами у т. ч. податкового законодавства. Ці процеси породжують безліч протиріч, розв'язання яких здійснюється в судовому порядку, де і зміцнює свої позиції блок «судово-економічної інформації». В своєму дослідженні ми розглядаємо судово-економічну експертизу, як інструмент уточнення економічної інформації для підтримки рішень та раціонального функціонування підприємств регіону, а систему суб'єктів експертного забезпечення правосуддя, як інформаційну систему, що забезпечує генерування «судово-економічної інформації».

Якщо розглядати регіон як інформаційну систему з позицій головних завдань підвищення якості управління за рахунок високої якості самої інформації, то взаємозв'язок інформаційного простору і включення в нього експертно-судового блоку можна представити як це показано на рис 1.

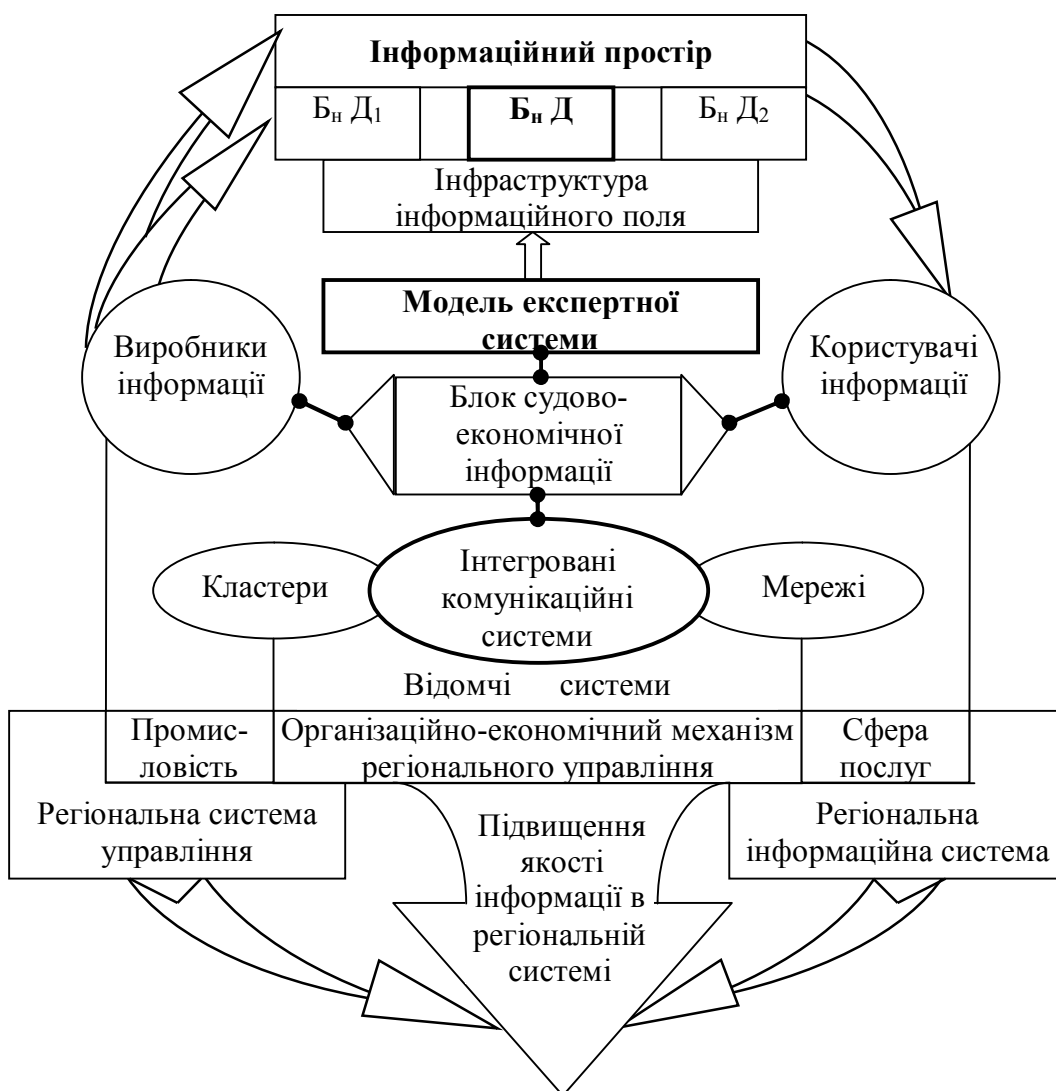

Рисунок 1 - Модель включення експертного блоку в інформаційне полерегіонального рівня

Запропонована модель взаємозв'язку експертної системи з загальною регіональною структурою інформаційного поля додає в останню нові сектори банку даних, відомчі мережі і нові елементи в організаційно-економічний механізм.

Масиви інформації в економічному просторі регіону, взаємодіючи між собою і формуючи сам економічний процес, містять в собі всі ознаки, що характерні для нестабільних систем, а саме: невизначеність, погрішність, неточності, та інші. Завдання ж ефективного управління економічними системами – об'єктами і процесами, що в них відбуваються, полягає в тому, щоб ці неточності і невизначеності зменшити, ліквідувати або проявити. Це завдання вирішується різними шляхами і методами, включаючи економічний аналіз, підбір інструментарію для прийняття рішення, створення інституціональних механізмів якісної економіки, які б базувались на правових, ринкових, адміністративних моделях управління і розвитку.

В числі останніх (інституціональних механізмів) є такі, що непрямо впливають на забезпечення якісної економіки, а інші безпосередньо використовуються для цих цілей. До прямих «інститутів» (інститутів прямого впливу) ми відносимо: контроль (в першу чергу виробничий, нормативно-правовий, фінансовий), аудит, проведення експертиз.

Відмічені «прямі інститути», тобто організаційні норми і технології прямої дії, вирішують значне коло актуальних завдань, в числі яких відмітимо:

- підвищення рівня правдивості інформаційного масиву;
- забезпечення гарантій економічної стійкості і безпеки господарських систем;
- протидія факторам навмисного викривлення інформації.

Ці три функціональні завдання корегуються з принципами: достовірності, безпеки,

превентивності.

Зміщуючи увагу на змістовне розкриття ролі і значення експертизи і аудиту в механізмі розбудови чи переходу до «якісної економіки», висвітливо свої міркування відносно нашого розуміння поняття «якісна економіка»

Термін «якісна економіка» в наукових публікаціях зустрічається вкрай рідко. «Якісна економіка» – пролунала в публічному виступі шеф-редактора медіахолдингу "Експерт" Тетяни Гурової у контексті думки, що «модернізація, звичайно, припускає трохи більше, ніж просто відновлення основних фондів... у нас не було періоду відновлення капіталу і ми повинні обов'язково його пройти, після цього в нас буде сучасна якісна економіка». Особливості «якісної економіки» розглядає і С. Невідомий [7] на прикладі досвіду Японії. Він відзначає, що на початку 50-х років термін «японський» означав низьку якість. Але вже через 25-30 років усе змінилося – була створена японська система якості і завдяки японській ініціативі почав розроблятися міждержавний підхід тотального управління якістю (TQM). Мабуть такі фактори як конкуренція, обмеженість ресурсів, цінова політика сформували у світі позицію «про необхідність організації якісної економіки, в остаточному підсумку, до усвідомлення необхідності підвищення продуктивності праці і її якості».

Якісна економіка утвориться з державної (а

не з ринкової) ідеології "управління загальною якістю". І в цю економіку включені: якісні товари (послуги), якісна праця, якісне управління і якісні соціально-економічні відносини. Природно в центрі всього цього знаходяться два джерела якості – сама людина (якісна) і якісна інформація.

Становлення якісної економіки визначається побудовою якісного управління.

В контексті головних завдань нашого дослідження в термін «якісна економіка» ми вкладаємо зміст не її ефективність, конкурентну успішність чи прибутковість (що само собою зрозуміло, бо все це зазначений термін в собі містить). Але ми підкреслюємо в цьому понятті не стільки якість «продуктивну і результативну», скільки побудову всіх її елементів (складових, об'єктів і процесів) управління і розвитку на принципах якості інформації і на умовах системної організованості і збалансованості економічних процесів. Скоріш, ми згодні вбачати в понятті «якісна економіка» інформаційну і інституційну складові процесів аналізу, оцінки, регулювання розвитку економіки. А більш системно і стисло, то «якісна економіка» це інноваційно-орієнтована, структурно оптимізована, інформаційно відрегульована економіка. А в таких умовах вона неодмінно буде ефективною, прибутковою і динамічно прогресивною, що і представлено на рис 2.

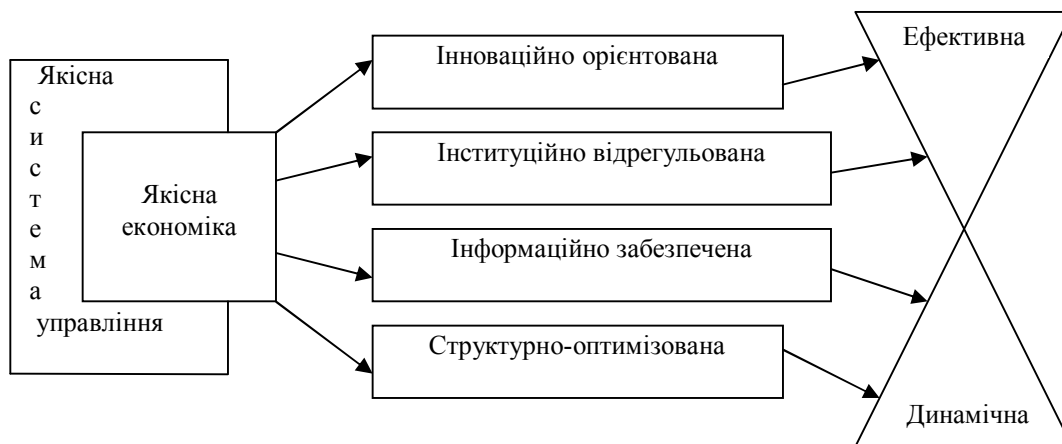

Рисунок 2 - Якісна економіка

В такому аспекті якісна економіка в своєму інформаційному секторі зміцнює:

- систему аудиту результатів економічної діяльності підприємств регіону;
- систему експертиз і експертних оцінок;
- систему оцінки якості інформації і інформаційно-комунікаційну технологію (ІКТ);
- фактор інновацій у ІКТ.

Висновок. Таким чином аудит і експертиза «працюють» на інформаційне розкриття об'єкта, процесу, ситуації, конфлікту інтересів і правових норм, справедливості відносин, уточнюючи

інформаційне поле діяльності суб'єктів господарювання та створюючи інформаційну основу функціонування «якісної економіки».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шеннон К. Робота по теорії інформації та кібернетиці. / К. Шеннон. – М.: ИЛ. 1963. – 19с.;
2. Вінер Н. Кібернетика або управління, зв'язком в живому організмі та машині. / Н. Вінер. - М., 1968. – 166 с.;

3. Камша В. П. Про кібернетику другого етапу НТР / В. П. Камша, Л.С.Камша, Ю. В. Камша // Складні системи і процеси. 2010. № 1 (17). С. 25-41.;

4. Лидовский В. В. Теория информации: Учебное пособие. / В. В. Лидовский — М.: Компания Спутник+, 2004;

5. Цимбалюк В. С. Інформаційне право (основи теорії і практики). / В. С. Цимбалюк — К.: «Освіта України», 2010;

6. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації./ Партико З. В. - Львів: Афіша, 2008. 292 с.;

7. С. Неізвесний / Доповідь на 9 Міжнародній науковій конференції «Росія: ключеві проблеми та рішення» 11-12 серпня 2008 року ИН Інформ по суспільним наукам РАН;

Аннотация. В статье рассмотрена система субъектов экспертного обеспечения правосудия как информационная система, определена модель ее включения в информационное поле регионального уровня. Определена модель качественной экономики.

Ключевые слова: судебная экономическая экспертиза, информационная система, качественная экономика.

Summary. The system of subjects of the expert providing of justice as informative system is considered in the article, the model of its inclusion in the informative field of regional level is certain. The model of high-quality economy is certain.

Keywords: judicial economic examination, informative system, high-quality economy.

*Рецензент д.е.н., професор ХНАДУ Дмитрієв І.А.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Єлагін Ю.В.*

УДК 658.114.5:657.1

РОЗБУДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ІНТЕГРОВАНИХ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР

*Черкашина М.В., к.е.н., доцент,
Науменко М.О., к.е.н., доцент (АВВ МВС України)*

В статті розглянуто теоретико-методичні рекомендації щодо створення системи управління витратами. Розроблено структуру відповідної проблемної області. Визначено цілі, об'єкти, суб'єкти, методи, інструменти, функції системи управління витратами. Розкрито сутність, зміст та особливості процесу управління витратами у взаємозв'язку з розробкою стратегії розвитку підприємства. Визначено концептуальне підґрунтя удосконалення облікової інформації в напрямку забезпечення її превентивності, збільшення контрольної-аналітичних можливостей та розширення кола об'єктів облікового спостереження. Подано обґрунтування необхідності формування системи управління витратами ланцюгами створення вартості.

Ключові слова: система управління витратами, стратегічний облік, ресурсне забезпечення програми розвитку, превентивність обліково-аналітичного спостереження, моніторинг витрат, сценарії регулювання рівня витрат.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Метою функціонування будь-якого підприємства чи інтегрованої корпоративної структури (ІКС) є максимізація прибутку, яка в решті решт залежить від процесів оптимізації й мінімізації витрат. Саме тому вирішення проблеми формування дієвого механізму управління витратами, особливо у разі потреби

консолідації ресурсів різних відокремлених суб'єктів господарювання в рамках єдиної ІКС, залишається вельми цінним та актуальним. Більш того, організація такого управління має враховувати прояв негативних наслідків світової фінансово-економічної кризи, а отже залучати інструментарій антикризового менеджменту та орієнтуватися на ознаки превентивності. Зрозуміло, що за таких умов під час управління витратами слід